

Udalosti v Čechách.

Přehled událostí v Praze.

linka metra. Největší ne... českého národa, zakladatel... centralizovaných ústavůch... kteří tolik pronásledo... způsobí, který hloděl... utat okovy nepravdivých... ten muž odehál na věky... kdy národ zpřeházve oko... vá jimi rozhorleně nade hla... chystá se k boji na život a... Není-li to významná udá...

Bylo tedy napjeti, budou-li v obou korporacích Staročech kandidovali. Overtura se stala. Staročechi skoušeli zuby nejprve na obchodní komoře a nastrovali obchodního radu Tichého, co kandidáta. Ale dnes už není snad v Čechách muž, který by přijal z ruky Hiegroy poselství. Tichý kandidatury nepřijal. Poznává tu, že brožny jsou kysele a tušíví na Novém Městě hroznom porážku, vydala strana staročechská manifest, že přj se vñho kandidování vadí! Tak vída! "Den co den "Hlas Národa" a "Česká i německá Politika" na dávají a pít, že jsou Mladočeři v konečech, den co den tvrdí, že lid ož prohlédá z mladočeského opoení; ba nedávno ještě zajel si pan dr. Rieger do Vídně, aby pana Taaffe ho ujistil, že se věci v Čechách lepáí pro Staročechy a ejhle: když skutek má slova potvrdit, Staročechi utekou. Ovíem také vědí proč. Než tu se ptáme všech soudných mužů, není počítán si Staročechů politické komediantství; není tvrzení naše, že Staročechi ne z vlasteckého přesvědčení, ale z nízké ziskuchtivosti drží mandáty, pravdou? Jak pak vzdá se ku příkladu pan Kvěčala mandátu, když na základě tohoto zasedá co předseda zem. výboru, co odborný čef a rada mnoha podniků, co mu ročně nese 15 tisíc zlat. dáchodů? Jakmile vzdá se mandátu, prakticky tyto výslužby. Proto, jediné proto, drží se Staročechi mandátů. Který pak z nich ještě jako Zeithamer, Topinka, Městecký atd. nemá dost, ten čeká, že za jeho otročím něco ještě ukápně. Mattuš, který na základě mandátu došplhal se k titulu vrchního ředitele zemské banky — ten má teď dost a proto se mandátu sřekl. Soudíme aspoň, že 14,000 ročního služného pro tak malého člověka stačí. Tot hle, ona vychvalovaná, čistá, vroucně vlastenecká politika Staročechská. Nalezne se ještě někde ve světě péro, které by se pro ní mohlo rozohnit? Listů jejich osobních ovšem nepočítáme. Soudíme, že nikde. Bez manifestu zůstali jen Mladočeři. Ti vydali 17. května ve sněmovně prohlášení dost srozumitelné a jádrné, že zřejmějšího vůbec mysliti si nelze. Český lid mladočechům porouměl a odpovídá. Sta a tisíce projevů konfiskovaných i volných co den dochází poslanecký klub, sta dopisů, tisíce souhlasných výkřiků provází jejich počnání, nečetné schůze jako ve Vřokém Mýtě, v Jindřichovém Hradci, v Praze a jinde až do rozpuštění manifestu pro poslední skutek svobodomyšlných poslanců a všechny ty hlasy vyznívají v jeden tenor: "Jen tak dál, my jsme s Vami, děj se co děj. Poroučejte a my vykonáme vše!" Ano, tak ozývá se sta měst a městeců. Pány z toho brní uši. Poznávají, že se přepočítali, že sřla lidu jest veliká, že odpor jeho nezlomí nic, naopak že drží násilníci o tu pevnou vůli národa rozbijí si smělá čela. Důkazem tohoto poznání je následující okolnost. Kriminálním hrozeno českým poslancům za to, že 17. května přerušili punktační schůzi. Němci, ba odborný rada jakýsi Králil nalezi někde trestní paragraf o násilném přerušení úřední činnosti a tento 76§ našeho trestního zákona chtěli zahrnout českým poslancům kolem krku. Chtěli zejména dr. Brzordá, Niklfelda a Vašatého obžalovati a dle 76. odsouditi na 5 let do žaláře. Ale rozmyslili si to. Aspoň v ministerské radě návrh ten padl. Tušili, že by za zavěné po-

slance přišli ještě horší. Poselstvo nepadne, ale vláda! — Na, nežijeme-li v ústavím (!!!) Rakousku jako někde v Africe, kde potentát dá náčelníky pozavírat a pobít a má pokoj? O ty naše osvícená, vzdělanost! prosulá, svobodou oplývající Hie! — Delegation rakousko-uherské sešly se dne 25. května ve Vídni a podaly k předsednímu pěkný doklad. Zasedání rakouské delegace bylo zahájeno aktem v dějinách parlamentarismu nevídaným na zástupcůch národa českého v království. Na základě úmluvy, která se stala mezi vládními stranami a ku které vyšel — jak za schůze se ukázalo — popud a podsát od vůdce Němců v Čechách del. dra. Plenera, odeřeno českým zástupcem a tím také českému národu z království ve všech výborech delegáčích, ve kterých vlastní porady o delegáčích agondách se konají, jakékoli zastoupení. Aby se poznal dosah tohoto atentátu na nejzákladnější zásady ústavni: na právo parlamentární kontroly a na zastoupení menšin a opposice, budí tu prostě konstatováno, že tři miliony Poláků haličských mají v 21letém rozpočtovém výboru dalegačním, kde spočívá ložisko jednat, čtyři zástupce, Němci z Čech mají tam reprezentaty dva, Němci z Moravy také dva, 150,000 Rumanů bavorských jednoho, hrstka Vlachů přimofských jednoho, konservativní šlechta v Čechách dva, třímiliónový národ český z království a jeho 40 skoro poslanců na říšské radě nížádného. Také ten jediný mandát, který byl loni neodvislým delegáčím českým přiznán, tentokráte jim vyrván. Prezident poslanecké sněmovny baron Chlumecký před počátkem schůze jim oznámil, že "strany" se usnesly, nepovoliti jim ve výboru nížádného mandátu. Opposiční delegáti šestí o místo v rozpočtovém výboru nezebroni, přijali sdělení barena Chlumeckého prostě na vědomí a v plné schůzi delegáčím křivdu na nich a národu českém scháhanou v různých projevech postavili do zaslouženého světa. Sotva dr. Herold dal uraženému právu národa českého stručný, ale jádrný výraz, povstal del. dr. Plener a s nebývalou frivolností a cynismem dozal, že vyloučení delegáčím českých stalo se schválně a úmyslně jako pokuta na zmar projednání trutnovské předlohy sněmem království českého. Toto prohlášení, které učinil dr. Plener, jak výslovně doložil, jmenem "různých skupin", vzbudilo veliké vzrušení již svým tonem. Pronesl je, v obličejí bled jako stěna, obráčen přímo k národním českým delegáčím a hlasem, z něhož vyznívala zář a nenávisť k nynějším delegáčím českým. Vídce německé levice mluvil o "různých skupinách", které přj se usnesly vyloučit čtyři mladočeské delegáty ze všech výborů. Bylo by pro posouzení věci zajímavo a důležitó, kdyby byl skupiny ty udal a jmenoval. Aspoň byli bychom věděli jednou určitě, jak se zachovala konservativní šlechta. Avšak z toho fakta, že proti násilnosti na českém národě a jeho zástupcích vyslovil se jediný Slovinec del. Pfeifer, svědčí o tom, že Plenero-

vi k jeho šlechtnému skutku přijšili se nejen Poláci, ale i konservativní šlechta z Čech a také delegáč český z Moravy a z milosti Chlumeckého a Prombera dvorní rada ryt. dr. Maxník! Záleželo-li tomuto delegáčmu na tom, aby takováto dšminka a žaloba na nevnikla, bylo jeho povinností, nezřstavití nějakých pochybností a učinit stejné určité a jasné vyjádření, jaké učinil delegáč slovinský. Ruský delegáč z Haliče, P. Mandyčevský a delegáti dalmatští Chorvaté dr. Klaič a Bulat ve schůzi nebyli. Provokace Plenerova naležá řádnou odpověď se strany českých delegáčů dra. Herolda, dra. Masaryka a dra. Pacůka. Ti chopili se také příležitosti aby cizímú fóru vyloučili důvody, které donutily národní poslance české na sněmu království českého k posledním krajnostem. Neopomenuli též okázati na hlavní původce toho: na Plenera a zemského maršálka kn. Jiřího Lobkovic. Hr. Deym pokusil se sice tohoto ve věcné opravě obhájit, ale prof. Masaryk připomenul osvědčení dra. Ed. Grégra a Václ. Jandý. Více slov k faktu uvedenému není potřeba. Ejhle Tafioco dlo smíru. Plenero svoji zhubnost až do delegace. A na tom není dosti. Části delegáčím si ještě v delegáčích na věc posvítil. Ostatně trestshodný a nízký skutek Plenerův a české šlechty nezřstane bez odvety. Odvetu dostanou páni na sněmu království českého. Až podnes bylo zvykem, že kurie venkovská obsazovala místa předsedůch zemského výboru, všech sněmovních komisí a ředitelů zem. banky Čechy, kurie měst ponechána byla Němcům z volné dohody. Však po bídném Plenerovském kousku Čechové s pány zatočí. Majít Čechové i v kurii měst většinu a proto ode dneška bude jejich heslem: "Přj s Němci ze zem. výboru a odevšad." I šlechtě se leckde opláti. Jak potom bude pánům? Úzko, že? Věřme. Zub za zub, oko za oko, jinak už to u nás nepájde. Vláda pomáhá si zatím persekucí v Čechách a doufá tím zlomit český odpor, leč marně. U nás teď se konfiskuje jako za Kollera. Za týden byly Národní Listy šestkrát konfiskovány; schůze jako v Praze se zakazují; jinde (v Jindř. Hradci) se rozpouští. A přece nic platno, odpor český jako lavina roste. Veliká demonstrace a bouře byla v Praze v pátek 25. května. Ta ukázala nejlip "že marné vaše proti nám jsou vzteky!" Toho dne představil se svým voličům dr. Šamánek, vůdce staročeských menšin jako kandidát poslanectví za Nové Město na říšskou radu. Již přjezd Šamánkův z Liberce do Prahy byl okázalý. Tisíce našeho lidu jej vítalo bouřlivě a po celé cestě z nádraží až na Žofín. Voličská schůze na Žofíně pak byla jednou z těch, jakých jsme bývali svědky v dobách našeho obrození. Tisíce hlav mačkalo se v sále, na chodbách, na schodišti a když se dr. Šamánek objevil, ořřásaly se zdi jasotem.

Pražané pozdravovali v Šamánkovi své obrozené Němci spolubratry, vítali v něm mužodutka za svou národnost; jásalí vatřie muži, který pro své přesvědčení obětováli vše, jmění i život rodinný. Šamánek je muž sympatický. Šlechtie duchem, kavaleri skutky. Praha dobfie volila, vyhládnuvši jej co svého poslance. Místodřitel vyjádřil se o Šamánkovi, že přj on je původce libereckých poměrů. Pražané svornou volbou manifestují proti tomu pověření a zvolivše kandidáta vídce a Němcům tak nemilého, dokazují opravdovost své opposice. Čím větší počet hlasů Šamánek dostane, tím větší bude dán výraz opposici. Šamánek jest obratný řečník. Zvolení bude velkým počtem hlasů. Schůze Žofínská to dokázala. Po národné schůzi, rozcháceli se tisícové lidu v nadšení ze Žofína. Zřřvali "Hej Slované." Táhlí ulicemi v průvodech a přskali všemu německému. Průvody zarazili strážníci. Tito sč Češi, počtali si jako zběsilí. Člověk vida pražského strážníka řádit proti vlastním spolubratřím, nevěřil by, že je to — Čech. Zoufalému a vsteklému úšilt strážníku podařilo se davy rozptýlit. Do lidu se pěstmi bušilo. Asi 15 osob bylo zadrženo. Dům německý chránily řady policajť. Nastává tedy v Čechách zase Kolleráda. Ale Čechové se jí nelekají. — Pozdravný telegram z Omahy zaslaný svobodomyšlným poslancům, vzbudil milé překvapení. Jen houšť, potřebujeme mravní posily. Za poslance na říšskou radu za odstouplého prof. Zuckera byl zvolen 21 hlasy z 25 pan Dr. Fořt, svobodomyšlný, charakterní to muž. V delegáčích promluvena byla císařská tržnní řeč. Neobsahuje pranic nového. Skrývá jako vždy jen práni. "Je mřr, a bude, ale jen povolte hodně peněz a ještě vřo peněz na vojáky....." Ozbrojený mřr! — Dá se parodovat a českým "smřrem." — Při cerklu císař jak obyčejně mluvil tu s tím i s oním poslancem. Plenerovi řekli, že jednali na českém sněmu státníky! Mimo jiné oslovil z českých delegáčů Adámka a také Masaryka. — Staročeské listy snad už přece obráti. Ne cele, ale trochu: Delegáční Plenerova a šlechty konání jim vytřelo zrak. Jen ale aby do opravy obráťily. Nevěřme jim, proto počtáme na budoucnost. Běžné udalosti tentokrát vynecháváme. Vždyť vše, všecičku pozornost v Čechách zaujmá teď jen a jen politika a opposice.

Zpráva pokladníka Nár. Výboru za měsíc květen 1893.

Table with 2 columns: Item description and amount. Includes 'Lože Jan Žižka', 'Pan Jos. Ledvína', 'Tel. Jed. Sokol', 'Řád Havlíček', 'Úhrnem'.

VYDÁNÍ:

Table with 2 columns: Publication title and price. Includes 'Pok. Západo tisk obálek', 'Taj. Nár. Výboru', 'Tajemičku Nár. Vřb.', 'Za jiné knihy', 'Úhrnem'.

V pokladně od poslední zprávy \$1671.95. Příjem v květnu 30.00. \$1691.95. Vydání od té sumy odečteno 79.25. Zbývá v pokladně \$1612.70.

Zprávy spolkové. I. Českoslov. spol. v Denver, Colo., odhává schůze každou druhou a čtvrtnou středu v měsíci, v místnosti pana Fr. Píáčka, 1732 Blake ul. — Jos. Pokorný, tajemník, čís. 2641 Lawrence ul. — Jan Hrbek, knihovník, 1208 Ames ul. 87-70k.

DR. PRICE'S Cream Baking Powder. Jediný čistý prášek z vínného kamene. Žádná ammonie a kameneč. Užíván v milíonech domácností. — 40 let v popedí.